

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 30/23

Люксембург, 16 февруари 2023 г.

Решение на Съда по дело C-349/21 | ХЯ и др. (Основания за разрешение за подслушване на телефонни разговори)

Актовете, с които се разрешава подслушване на телефони, могат да не съдържат индивидуализирани мотиви

Всъщност задължението за мотивиране не е нарушено, когато актът се основава на подробно и обстоятелствено искане на компетентния наказателен орган и мотивите за разрешението могат лесно и недвусмислено да бъдат изведени при съвместен прочит на искането и на разрешението

През 2017 г. председателят на българския Специализиран наказателен съд разрешава въз основа на мотивирани, обстоятелствени и подробни искания на наблюдаващия прокурор подслушването на телефоните на четири физически лица, заподозрени в извършването на тежки умишлени престъпления.

За да мотивира актовете си, председателят следва действащата национална съдебна практика, състояща се в използването на предварително съставен бланков текст, който не съдържа индивидуализирани мотиви, а по същество само посочва, че са спазени изискванията, предвидени в цитираното в него национално законодателство относно подслушването на телефони.

Впоследствие срещу четирите физически лица са повдигнати обвинения за участие в организирана престъпна група, а след това делото е отнесено до Специализирания наказателен съд за разглеждане по същество.

Тъй като съдържанието на записаните разговори е от пряко значение за установяване на основателността на обвиненията, Специализираният наказателен съд първо трябва да провери законосъобразността на производството, в което са издадени разрешенията за подслушване на телефони. В този контекст посоченият съд се пита дали националната практика относно мотивирането на актовете, с които се разрешава подслушването на телефони, е съвместима с Директивата за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации¹, тълкувана с оглед на Хартата на основните права на Европейския съюз. Затова сезира Съда с преюдициално запитване.

В постановеното днес решение Съдът отбелязва, че що се отнася до спорната национална практика, съдът, който разрешава подслушването, се произнася въз основа на мотивирано и подробно искане, позволяващо му да провери дали са предпоставките за даването на разрешение. Той констатира, че тази практика се вписва в рамките на законодателните мерки, приети от България на основание на Директивата за правото

¹ Директива 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 юли 2002 година относно обработката на лични данни и защита на правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации (Директива за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации) (ОВ L 201, 2002 г., стр. 37; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 36, стр. 63).

на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации, които предвиждат възможността за постановяване на мотивирани съдебни актове, имащи за последица ограничаването на закрепения в тази директива принцип на поверителност на електронните съобщения и на данните за трафика.

По-нататък Съдът обявява, че може да се приеме, че подписвайки предварително съставен бланков текст, в който се посочва, че са спазени законовите изисквания, националният съд е потвърдил мотивите на представеното му от компетентния наказателен орган подробно искане, като същевременно се е уверил, че тези изисквания са спазени. В този контекст би било изкуствено да се изисква разрешението за подслушване да съдържа конкретни и подробни мотиви, когато в съответствие с националното законодателство искането, с оглед на което се дава това разрешение, вече съдържа такива мотиви.

Освен това Съдът постановява, че след като засегнатото лице бъде уведомено, че е било подслушвано, предвиденото в Хартата на основните права задължение за мотивиране предполага както това лице, така и решаващият делото по същество съдия, който трябва да провери законосъобразно ли е разрешението за подслушване, да са в състояние да разберат мотивите за това разрешение. Това налага те да могат да имат достъп не само до решаващия акт, но и до искането на органа, който е поискал разрешението.

Съдът уточнява още, че същите тези лица трябва да могат лесно и недвусмислено да разберат, чрез съвместен прочит на разрешението и придружаващото го мотивирано искане, точните причини, поради които е дадено това разрешение с оглед на фактическите и правните обстоятелства по конкретния случай в основата на искането. Той добавя, че **когато в разрешаващия акт просто се посочва срокът на действие на разрешението и се твърди, че законовите норми са спазени, от първостепенно значение е искането ясно да излага цялата необходима информация**, за да могат съответните лица да разберат, че само въз основа на тази информация издалият разрешението съд, възприемайки съдържащите се в искането мотиви, е стигнал до извода, че са спазени всички законови изисквания.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда

[Пълният текст](#) на съдебното решение и [резюме](#)то се публикуват на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 4293.

Поддържайте връзка!

